

EL

MÚSICA

Maria Arnal i Marcel Bagés guanyen el Premi Cerverí per la millor lletra en català

ECONOMIA

L'increment del salari mínim interprofessional reobre velles polèmiques

MAGAZÍN

Divendres, 24 de setembre de 2021

JOAN-LLUÍS LLUÍS

L'escriptor de Perpinyà i premi Sant Jordi 2018 parla de la seva última novel·la, ambientada al segle I

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

JOAN-LLUÍS
LLUÍS

“Volia començar una novel·la com un conte a la vora del foc, crec en la literatura oral”

Després de l'èxit del Premi Sant Jordi 2018 amb ‘Jo soc aquell que va matar Franco’, torna Joan-Lluís Lluís (Perpinyà, 1963) amb una novel·la del tot diferent. ‘Junil a les terres dels bàrbars’ (Club Editor) és un relat que s’ambienta al segle I i que té com a protagonista una noia lletraferida i enamorada del poeta Ovidi. Al costat d’un grup d’individus tan al marge de la societat com ella, iniciarà un viatge a peu des de les fronteres de l’imperi cap al país dels bàrbars. I qui són, els bàrbars?

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Joan-Lluís Lluís ha tornat. L'escriptor nord-català sorprèn el lector amb una novel·la que en aparença és d'aventures, però que en el fons és molt més que això. La literatura, l'alteritat, les llengües, el viatge... tots són temes que van apareixent a *Junil a les terres dels bàrbars*. En el seu itinerari de presentacions, dimarts va ser al Casino de Vic.

Posar-se a escriure després del Sant Jordi li pesava més? Ha sentit la pressió d'estar a l'altura de les expectatives?

Una pressió sí. Potser me la imposava a mi mateix. Després del Premi Sant Jordi la pregunta *i ara què?* me la vaig fer de manera més consistent –i persistent– que després d'altres novel·les. Vaig tenir unes setmanes de dubtes.

***Junil a les terres dels bàrbars* la va començar després d'aquell guardó?**

Sí. A vegades encavalco projectes, començo una novel·la mentre n'estic acabant una altra, però aquesta vegada no. De fet, vaig passar una primavera i mig estiu dubtant entre tres idees possibles.

Anem a parlar-ne. El lector es trobarà a la primera pàgina un començament clàssic de conte: “Una vegada hi havia...”. Vol que des del principi es relacioni amb la literatura oral?

És perfectament voluntari. Feia temps que volia començar una novel·la com un conte de la vora del foc. Crec molt en la literatura oral, és la gran literatura de la humanitat en termes quantitatius: fa molt poc que escrivim. L'ésser humà s'explica històries segurament des del mateix moment en què aprèn a parlar. En canvi, fa molt poc que les escrivim. Hi ha una enorme quantitat de contes que s'han explicat i han desaparegut. El que m'agrada també de la literatura oral és que l'autor és sempre molt subjectiu: jo puc explicar un conte, en Patufet o l'Odissea, i quan ho faci –ni que sigui

per qüestions de memòria– hi ha coses que afegiré i coses que oblidaré o canviaré. Això ho trobo enriquidor, perquè en el fons no hi ha un model fix.

Com el llibre, que sí que ho és...

El llibre és una cosa meravellosa però les paraules estan fixades, és com una presó daurada. En canvi, la paraula viva és diferent. És el que he volgut reflectir en aquest capítol preliminar que volia tan breu com fos possible. El narrador se'n va i només apareixerà de tant en tant.

Hi ha una persona que porta al sarró la gran literatura escrita, un poema d'Ovidi. I al mateix temps, la literatura oral de què parlàvem: tot un poble al voltant d'un vell que cada dia explica un conte.

Volia barrejar diverses menes de literatura per posar-les totes en peu d'igualtat. Totes són nobles, d'alguna manera. La gran literatura d'Ovidi, els poemes improvisats, la traducció... i fins i tot les mentides que ens expliquem. Vaig intentar fer un mosaic que no molestés el curs de la història ni provoqués aturades excessives, però que regularment hi hagués moments en què apareguessin diverses formes de literatura. Fins i tot hi ha un farsant, un plagiari. Una de les conviccions que he anat adquirint amb el temps respecte a la literatura (i més enllà, respecte a les històries) és que són pa i aigua per a nosaltres. L'ésser humà viu de pa, aigua i imaginari. Si no tinguéssim aquest imaginari seríem com robots: al llarg de la nostra vida ens estem explicant històries, contes. Els llibres, el cinema, la televisió... ens alimenta i ens permet avançar.

Situem la Junil, la protagonista. Una noieta discreta, filla i a la vegada serventa d'un pare que la menysprea. I potser per això de petita ja comença a crear el seu propi món interior. Tenia clar que la protagonista havia de ser una noia?

No havia posat una protagonista noia des d'*El dia de l'ós*, en tenia ganes i tocava. I a més, ràpida-

ment vaig veure que en el context de la novel·la era més interessant que fos una noia que un noi. Per a una noia era molt més complicat trobar un camí de llibertat personal en el context de l'època romana, el moment en què se situa la història. Les dones lliures tenien una mica més de drets que els esclaus, però pocs. L'estatus jurídic d'una dona és ser propietat del pare i passar a propietat del marit. Trencar aquestes parets era molt més complicat per a una noia que per a un noi. I si és més complicat, literàriament és més interessant, narrativament més ric.

La Junil té un altre factor que la fa diferent. Encara que sigui contra la voluntat del seu pare, ha après a llegir i escriure. Què ha significat això per a ella?

La literatura és el primer camí que entreveu a la seva vida per sortir de la vida difícil que porta. El pare li prohibeix tenir-hi accés i ho fa d'amagat. Per a ella és una cosa meravellosa, com si descobrís un món que no existís. Obre la porta i veu que és al seu abast. Amb una falta de mesura, sí, la d'una noia de catorze o quinze anys, que troba en la literatura una via de supervivència possible.

Enmig d'aquesta literatura, apareix Ovidi, el gran poeta clàssic. Per què l'ha triat a ell com a símbol?

Perquè és l'origen de la novel·la. Volia fer una novel·la sobre Ovidi, sobre el seu exili misteriós quan l'emperador el va enviar a la riba del Mar Negre, a l'extrem de l'imperi. I no se sap per què. Allà va morir. Ovidi va tenir una vida molt contrastada: va ser el més gran poeta del món, ric i influent, amb entrada a les millors cases incloent el palau de l'emperador. I d'allà va passar a viure en un poble de mala mort, on va haver d'aprendre a defensar-se amb armes perquè els atacaven. Però no tenia ganes de fer una variació més sobre el seu exili perquè hi ha altres novel·listes que ho han fet. I vaig pensar a fer una novel·la sobre Ovidi sense Ovidi.

És en tota la novel·la, però pràcticament no apareix...

Trobava bonic que un personatge com Junil, bastant perduda, que ha descobert un món que li sembla miraculós com és el de la literatura, decideixi que el seu gran model és aquest poeta *desaparegut*. Suposo que a mi m'hauria agradat, a la seva edat, tenir un referent tan absolut com ho és Ovidi per a Junil. He anat descobrint la literatura d'una manera més suau, per dir-ho així, tot i que també he tingut la sensació que m'obria unes perspectives que no tenia consciència que podien existir.

No n'explicarem ara els detalls, el perquè. Però Junil es veu obligada a fugir de la ciutat on viu amb personatges tan singulars com ella: un esclau de la llibreria que té el seu pare i un bibliotecari que no ha sortit mai de la biblioteca. Tots tres, marcats per les lletres...

En aquest cas, la paraula *lletraferits* té tot el sentit. Tots tres porten la literatura com un fet molt important en la seva vida. Però també com una mena de pes o de càstig, perquè tots han patit en el seu context. Són els tres únics personatges que saben llegir de tota la colla que s'anirà formant al seu voltant: Junil, Tresdits i Lafàs. Els altres personatges que els acompanyaran són analfabets però aconseguiran defensar-se en el camp de les històries explicades. S'establirà entre ells una mena d'igualtat, lletraferits i analfabets veuran que es complementen. Un bibliotecari que potser és una de les persones més cultes de l'imperi al costat d'altres que ni tan sols saben que hi ha quelcom que es diu escriptura i no entenen de què pot servir.

Vostè ho diu: són tres i van afegint gent mentre caminen, fugen de l'imperi i entren a terres dels bàrbars. Els han dit que hi havia un poble on els esclaus no existeixen... busquen una utopia?

Potser sí. De bon començament, quan vaig pensar la novel·la, fugien. Però amb la fugida no n'hi ha prou perquè una vegada has superat el perill, t'atures. No era suficient, necessitaven un objectiu, i que aquest esdevingués un objectiu, un propòsit. Arribar al país dels alans és una Arcàdia, ja s'ho

“Trobava bonic que una noia com Junil, que ha descobert un món que li sembla miraculós com el de la literatura, decideixi que el seu model és Ovidi”

trobaran... Però el fet mateix de caminar en colla durant un any, en si ja és utòpic. És com construir una societat utòpica i llibertària, que aconsegueix en part el seu propòsit, i que ho fa sense renunciar a una voluntat d'entesa: no n'hi ha cap dels que caminen que vulgui dominar els altres, que sigui un mascle o una femella alfa, un comportament que a mi em cansa moltíssim.

Dirmini, un exgladiador que se'ls afegeix, diu que han d'actuar com un exèrcit però sense voluntat de barallar-se, sinó en el sentit d'actuar com un cos i comprometre's a no deixar ningú enrere.

Aquest grup actua com un exèrcit sense armes, sí. I si en tenen, no són per atacar. Són una colla de gent marginal que forma una colla dins la qual no n'hi ha, de marginals.

Venen de l'imperi (imperi és civilització), però quan es troben els bàrbars, aquests estan igual de desconcertats que ells.

Els primers amb què es topen pensen que aquella gent vinguda de l'imperi són en realitat els *bàrbars*. L'altre és sempre una potencial amenaça. Pensem que l'Imperi Romà era una gran civilització, però també una gran crueltat.

Un dels grans conflictes d'uns i altres és enten-

dre's, la llengua. El traductor esdevé un personatge indispensable, d'una gran importància!

I n'hi ha que no saben gaire les llengües, s'equivoquen i es creen malentesos. Però hi ha la voluntat –o la necessitat– d'entendre's. En la realitat, això passa: quan hi ha grups que es troben, es confegeix una tercera llengua amb les dues primeres, el que s'anomena un *pidgim*. M'agradava ensenyar com neix. Ningú s'hi sent del tot estrany, perquè té elements de la llengua pròpia. La problemàtica de la llengua, com la gent s'entén o no s'entén, és un tema del qual parlo en altres novel·les meves. En les anteriors, amb un component de confrontació, malgrat que els lingüistes es cansen d'explicar que no hi ha llengües superiors i inferiors. Ara tenia ganes de fer-ho remarcant aquest enfocament igualitari: siguin lletraferits o analfabets, els personatges no tenen consciència de superioritat de la seva llengua. Simplement, s'estranyen que l'altre no parli com jo.

Hem estat parlant de l'imperi, sabem pel fet que hi surt Ovidi que som al segle I després de Crist. Però vostè diu que aquesta no és una novel·la històrica: per això no ha volgut ser precís en el context geogràfic?

Les paraules *romà* o *llatí* no surten enlloc, ni el nom de l'emperador. Per a mi era important per no sentir-me presoner d'un context històric concret. No haver de patir perquè sigui tot veritable, poder fer distorsions, que és el que m'agrada de la literatura. La història comença en una petita ciutat fronterera de l'imperi, Nyala, que la gent em demana on és. Però ni jo ho sé, on és. Ni m'interessa. El que m'interessa és la llunyania respecte a la capital de l'imperi i la llunyania més gran encara respecte al lloc cap on volen anar travessant terres dels bàrbars.

No explicarem com acaba el viatge de Junil i el seu heterogeni grup. Vostè ha dit que és el cicle d'un any, quatre estacions. És com el viatge a Ítaca, en què és més important el trajecte que el destí?

Si no li fa res, deixaré que aquesta pregunta la respongui cada possible lector.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Les autoritats tenen un problema

La llibertat individual i col·lectiva se sosté sobre normes compartides el funcionament i garantia de les quals es basa en el manteniment del principi d'autoritat que està dipositat en les institucions de l'Estat. Quan això es debilita o bé es trenca es produeixen dinàmiques caòtiques, conflictes violents que, si no es tallen, deriven en inestabilitat i en la instauració de dinàmiques del “tot s'hi val”. Assistim ja fa temps a nombroses situacions de desgovern públic en què el principi d'autoritat desapareix, amb grups humans actuant de manera violenta i nihilista, al marge de normes, i actuant contra les forces d'ordre públic que són, justament, l'encarnació pública dels preceptes i de l'autoritat. Els comportaments violents i agressius amb la policia han augmentat i molt els darrers anys, i sembla que les ganes de desconfinament i superació de limitacions postpandèmiques ho expliqui i ho hagi de justificar. La desobediència sembla haver anat agafant cos, però no exercida de manera passiva com a protesta o com a reivindicació de drets, sinó practicada de manera agressiva i de confrontació explícita i brutal amb les forces policials. La profusió de *botellons* les darreres setmanes, contravenint la prudència sanitària bàsica, no són només el resultat d'un espontaneisme juvenil que mostra les ganes de festa després de molta quaresma. Es mobilitzen milers de persones que es converteixen en una turba brutal i descontrolada, que ho arrasa tot al seu pas, i que deixa seqüeles de violència, destrucció de mobiliari urbà, agressions i assalts. La policia no només no pot intervenir per por al mal major que es podria generar amb la seva

intervenció, sinó que ha de fugir perseguida i agredida pels elements més bojós d'aquesta massa descontrolada. S'ha imposat, en nom d'aquesta llibertat nihilista, la negació de qualsevol autoritat i el que Sergi Pàmies ha definit encertadament com la pràctica de la “violència recreativa”.

A Catalunya, això s'ha convertit en un fenomen que es produeix dia sí dia també, ja sigui a partir de concentracions espontànies generades amb crides a les

Els comportaments violents amb la policia han augmentat i sembla que les ganes de desconfinament ho hagi de justificar

xarxes socials o com la manera d'acabar qualsevol festa popular, o ja no diguem les mobilitzacions i concentracions polítiques. Ha adquirit tal normalitat, que ja no sorprèn a ningú ni cap autoritat política es veu obligada a condemnar-ho i encara menys a sortir en defensa dels Mossos d'Esquadra, cos el qual és escrutat i convertit en ase dels cops per aquells la responsabilitat dels quals hauria de ser comandar-lo i defensar-lo més que no pas participar en el seu desprestigi. Es podran argüir causes sociològiques o econòmiques profundes per explicar els malestars que abonen aquests comportaments cada vegada més violents per part, especialment, dels joves. Si ens hi fixem bé, però, tant les reaccions violentes en els *botellons*

com l'atac brutal que es fa a la policia a la part final de les concentracions polítiques no els protagonitzen nois procedents de l'exclusió social, sinó estudiants i elements de grups socials de bon nivell de benestar. Hi ha un problema de justificació i legitimació d'aquesta violència des d'instàncies polítiques i també d'opinadors i alguns mitjans de comunicació. Fa temps que dura. Quan es deté, només molt de tant en tant, algun energumen que intenta xafar el cap a algun policia, hi ha qui des de còmodes faristols parla de “represaliats” i s'apel·la a una imaginària *opressió* i a la pràctica de llibertat d'expressió, en una visió molt a l'estil Díaz Ayuso del concepte de llibertat. Que, per exemple, una vicerectora d'una universitat pública, sortosament destituïda, publicués un tuit on deia “ganes de foc, de contenidors cremats i d'aeroport col·lapsat!” denota que la malaltia està estesa, o bé que en un programa del *prime time* televisiu català se li somrigui la gràcia a un entrevistat quan afirma ridículament i impune que “el terrorisme no hauria de ser delictes en cap país democràtic”, la cosa ja és de bogeria. Sorprèn que en societats benestants i més aviat conservadores com és la nostra atregui tant la pràctica de la barbàrie com a divertiment i possibilitat estètica i que se li proporcioni tanta coartada i justificació alegre. No estic segur que això s'accepti de manera tan esportiva quan qui ho practiqui sigui, per l'autèntica frustració que proporciona la pobresa, l'enorme massa de gent exclosa que de moment anem mantenint i contenint als marges. Llavors sí, correm-hi tots, apellarem a l'autoritat perquè ens defensi.

Xavier Menós

DE PAS

40 anys

Escriure és una activitat que sempre està vinculada a un temps i un espai determinats. Ja puc dir allò del “fa vint anys que tinc vint anys” que va idear el gran Joan Manuel Serrat.

Com es mesura el pas del temps? Es mesura en abraçades i en petons? En amics retrobats? En cors trencats? En vols perduts? Es podria avaluar amb els resultats de les analítiques que plasmen en quatre folis l'estat del nostre cos? Es podria quantificar amb el pes de la nostra biblioteca particular? En somnis no materialitzats i en malsons viscuts?

Avui, en un dia de pluja a Barcelona, teclejo unes paraules que em forcen a mirar enrere i a fer balanç d'una vida que ja ha creuat l'equador. També em forço a preguntar-me com vull viure els anys que em queda i en què vull dedicar l'energia que es guarda en uns tancs etiquetats amb la paraula “reserva”.

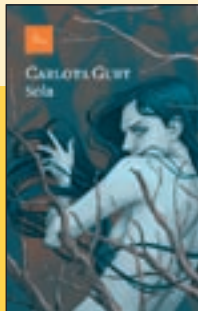
És la vida un esprint o una marató? Durant molts anys vaig pensar, erròniament, que la vida consistia a consumir ràpidament i a no a digerir el present, sempre pensant en el que vindria després. Llegia un llibre i pensava en la novel·la següent; estava en una ciutat i somniava en quin indret visitaria a continuació. Al FOMO (Fear of Missing Out) se li sumarien unes agendes que jo no vaig organitzar, sempre pendent dels canvis d'última hora i dels capricis d'uns superiors, sempre mancats d'empatia.

He caminat, però no he fet el meu propi camí. Necessito fer meus els versos de Machado i marcar les passes del meu propi destí. Per aconseguir-ho, aquest *flâneur* solitari també ha de desfer-se d'una armadura i d'una màscara que ha amagat, per por al que diran d'ell, durant més de mitja vida.

Arribo als 40 anys i ho faig amb salut,

amb la companyia d'una família reduïda, però comprensiva, d'un grup d'amics amb qui comparteixo el mateix ADN. Observo un nou horitzó i m'agrada veure com s'estan esborrant els núvols. He apartat l'ambició de l'èxit i el reconeixement exterior. Necessito ser jo amb les meves pròpies circumstàncies. Gràcies a l'acompanyament d'un psicòleg, estic aprenent dels meus errors i dibuixant un camí que m'apropi a l'autocomprensió i a l'amor propi. I és que si hi ha una cosa que hauria d'haver aplicat en els últims anys és el no haver estat tan exigent amb mi mateix. Haver gaudit més d'un present que s'escapa, talment els últims dies de l'estiu, de les nostres mans sense ser-ne plenament conscient. Ara que “fa vint anys que tinc vint anys” vull viure amb una certa plenitud. Una plenitud que comença, talment l'alpha i l'omega, amb nosaltres mateixos.

NOVETATS EDITORIALS

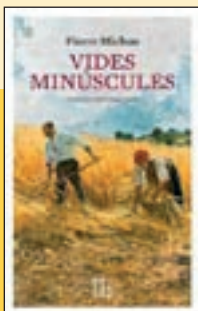
‘Sola’
Carlota Gurt
Ed. 62

La novel·la de Carlota Gurt s’ha revelat com un dels *descobriments* d’aquesta tardor. L’autora s’havia donat a conèixer amb el Premi Mercè Rodoreda de contes per *Cavalcarem tota la nit* (2020) i ara ens porta la història de la Mei, una dona que en un moment complicat de la seva feina i matrimoni aboca la seva solitud en l’escriptura.

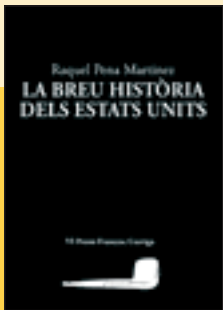
‘Últimes notícies del Chaco’
Carles Casajuana / Ed. Proa

El Chaco és el nom d’una regió del Paraguai que, de sobte, pren un protagonisme destacat en la vida de Laura Codina, una advocada de 57 anys a qui fan consellera d’una multinacional. Enmig d’una situació familiar complicada, la protagonista sabrà qui són els coroinos, i el lector veurà reflectides en la novel·la les contradiccions del *progrés*.

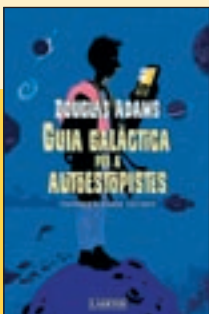
‘Vides minúscules’
Pierre Michon
Amsterdam

El que avui és un dels escriptors més cèlebres de França es va donar a conèixer quan gairebé tenia 40 anys amb aquesta novel·la, que avui està considerada entre els grans títols de la literatura francesa contemporània. A partir de quatre personatges senzills que van viure a La Creuse, la seva regió natal, explica una història universal.

‘La breu història dels Estats Units’
Raquel Pena / LaBreu Ed.

Malgrat que el títol ho pugui semblar, aquest no és un manual d’història sinó un llibre de poesia que ha guanyat el Premi Francesc Garriga, un dels més prestigiosos del país. I diem *llibre* i no *recull* perquè té una unitat temàtica construïda al voltant de l’imaginari americà. Que no ens és propi, però sí conegut. “Un llibre ambiciós”, va dir el jurat.

‘Guia galàctica per a autoestopistes’
Douglas Adams / Ed. Laertes

Aquesta divertida novel·la de ciència-ficció per a joves va néixer originàriament com un guió radiofònic de la BBC, però aviat va passar als llibres pel seu èxit, i es va convertir en una trilogia. Un mal dia, la Terra és destruïda perquè cau enmig d’una ruta de l’hiperespai. Mal dia també per al protagonista, l’Arthur, a qui li han demolit la casa.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Carrer Pere Almeda

“Coin de rue

T’he esperat com abans a la cantonada del carrer del Migdia, no gaire lluny del pont, on ja la nit veritablement comença. T’he esperat com abans sota el mateix fanal que tu trobaves sinistre i també duia el vell impermeable amb el coll alçat. També plovia avui, com abans, ho recordes? Estimàvem la pluja, la fràgil intimitat de la pluja, i passejàvem pels carrers en silenci, ran mateix de les cases torbadores, i et repenjaves tendrament al meu braç. Tot era com abans, però tu no has vingut. Llavors algú ha passat i m’ha mirat amb estranyesa i una parella, a l’altra cantonada, s’ha aturat un moment per besar-se. He encès la darrera cigarreta i he tornat lentament cap a casa. En alguna ràdio llunyana la Greco cantava. ”

Miquel Martí i Pol

AUTOR

Miquel Martí i Pol
(1929-2003)

OBRA

‘Obra poètica I, 1949-1971’
Ed. 62. 1989

INDRET

Carrer de Pere Almeda

MUNICIPI

Roda de Ter

COMARCA

Osona

Som al rovell de l’ou de Roda, a tocar de l’església i l’ajuntament, els carrers que diàriament i els dies de festa (com aquests de la festa major) Miquel Martí i Pol recorria darrere de les noies que passejaven la seva bellesa però que havien de guardar unes formes rígides de relació amb els nois. En aquest punt o qualsevol altre dels que envolten la plaça Major es pot llegir *Coin de rue*, poema que denota les estratègies d’un jove per trobar-se amb la noia desitjada, tot sota l’embolcall de la música de la cantant Juliette Greco, musa dels existencialistes francesos, influència molt present en aquells moments en la vida cultural catalana i, més concretament, en el poeta, que els llegia i després en va traduir obres.

ALBERT LLIMÓS

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

191

LÈXIC

Per quatre xavos!

La llengua col·loquial i el nom dels diners (I)

La paraula **diner**, que prové del llatí *denarius* (moneda d'argent de deu asos), no és l'única que tenim per designar el conjunt de monedes i cabals de cadascú. Hi tenim també la paraula *cèntims*, que ve d'antic però que ha reviscolat molt com a centèsima part de l'euro. Ara bé, on més sinònims trobem del mot *diner* és en la llengua col·loquial. Fixem-nos-hi.

Podem començar pels **calés**, mot que prové de la llengua gitana (amb el significat de “negre, fosc”) i que s'aplicava a la moneda de coure, en oposició a la moneda de plata. Però els **calés** no són l'únic record que tenim de monedes antigues.

La pesseta va generar la variant col·loquial **pela**, i així ha quedat recollida ja al diccionari. És ben cert que encara sentim a parlar de *peles* (“la

pela és la pela”), com també sentim a parlar de **duros**, que era l'equivalent a cinc pessetes (“no tinc ni un duro”), o de **rals**, que havien estat una quarta part de pesseta al segle XX, però que han tingut valors diversos segons les èpoques (recordeu el “ralet, ralet, paga dineret”?).

Ens queden també els **quartos** (“està carregat de quartos, aquell”), una moneda encunyada a Castella fins al segle XIX, amb un valor de quatre maravedis, i els **xavos** (“ho he comprat per quatre xavos”), nom donat a Catalunya de l'*ochavo*, la moneda de coure més petita de la sèrie dels quartos, que valia 0,5 quartos.

I encara ens queden uns quants mots més per comentar en un proper article. Ja ho veieu, els diners sempre han generat molts col·loquialismes!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Franco, Franco, Franco Begbie

Qui ho havia de dir. Franco Begbie, el psicòpata company antidrogues dels sonats que protagonitzaven *Trainspotting*, aquell a qui anomenaven com a Generalísimo, i que semblava una barreja entre l'adaptat Nick Cotton de *Gent del barri* i el Patrick Bateman d'*American Psycho*, ha posat seny. El malparidàs va conèixer una professora d'art en la seva última estada a la presó, i no només va aconseguir seduir-la a través de les seves escultures sinó també d'una forma més epidèrmica. I d'aquí a Califòrnia, pare de dues criatures, i a convertir-se en un artista cotitzat per la dissecció de bustos de personatges coneguts, que és una forma no només de reivindicar el seu talent sinó també de relaxar el seu nervi a través de l'art.

O sigui que quan la seva germana li truca per advertir-lo que un dels seus fills ha estat assassinat a Edimburg, alguna cosa ja et fa pensar que potser la crida de la selva pot resultar tan entretinguda com potser previsible, tractant-se d'una novel·la amb Begbie com a protagonista. I evidentment que ho és. Irvine Welsh aconsegueix recongraciarnos amb un dels personatges més rodons que ha generat la seva literatura, un *joker* infal·lible que qualsevol autor voldria haver parit. Realment Franco ha canviat. Ara no fa allò d'actuar sense necessitat de pensar. Primer pensa i més tard executa, tot i que amb la mateixa o més crueltat que quan només era un *quinqui* que picava de bieles.

El artista de la cuchilla no serà la gran novel·la de Welsh. No és un *Skagboys*, ni un *Cola*, ni el sorpre-

nent *Trainspotting* dels inicis, però se situarà en la part alta de la seva producció literària, a banda d'obrir noves línies argumentals on poder seguir explotant la seva singularitat, sobretot després de retrobar-se ja en la darrera pàgina, en el viatge de tornada als Estats Units, amb un vell conegut dels carrers de Leith. I és que Welsh segurament tampoc és un escriptor reputat com tots els que estan esperant el seu Pulitzer després d'avorrir-nos fins a l'extenuació. El seu cas és el d'unes novel·les trepidants, amb poques concessions a la descripció, però tot i així amb notables recursos psicològics i una capacitat per encaixar el costumisme dels barris baixos d'Escòcia (i últimament també ianqui) amb escenes de violència extrema. Tot plegat amb l'habilitat de fer-te gaudir a través de la tinta d'alguns dels millors moments, com a lectors, de les nostres vides.

9 de juny de 2021

Anagrama publica 'El artista de la cuchilla', d'Irvine Welsh

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

BEE GEES 'Saturday Night Fever' RSO, 1977

El 1977 els Bee Gees van abandonar les seves esplèndides balades d'amor, a vegades potser una mica massa ensucrades, però sempre maques, i es van abocar a la música disco, llavors en ple auge. I ho van fer en aquest disc, *Saturday Night Fever*, la banda sonora de la pel·lícula del mateix títol, en català *La febre del dissabte a la nit*, amb John Travolta ballant al mig de la pista com un posseït i, gràcies als seus moviments, nominat a l'Oscar al millor actor d'aquell any. Total, que el disc es va convertir en la banda sonora més venuda de la història del cine, uns 25 milions diuen els que contenen aquestes coses. Es corre el perill que la veu en falset portat fins a l'extrem dels germans Barry, Maurice i Robin Gibb, els Bee Gees, et perfori el cervell, però no hi ha dubte que, amb uns esplèndids arranjaments, la majoria de cançons t'obliguen a sortir a la pista a ballar; o al menjador de casa, si convé. Entre

les cançons, destaquen la incommensurable "Stayin' Alive", seguida a poca distància de "Night Fever" i "Jive Talkin'", totes tres moltes famoses a finals de la dècada de 1970. Al disc hi ha 17 cançons de diversos artistes, la majoria poc coneguts aquí, però per a la història *Saturday Night Fever* ha quedat com un àlbum dels Bee Gees (són ells els que surten a la portada), que componen i interpreten la meitat dels temes, i l'apoteosi dels pantalons campana.

EL TEST Marta Pugès

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer grup del qual vas formar part?** La coral Xicalla del barri de Santa Anna de Vic. **Primer concert en directe?** Un concert de Nadal amb la Xicalla. **Primer disc que et vas comprar?** *Concert per piano número 1* de Txaikovski. **Quants discos tens?** Més de 200. **Salva'n tres.** *Concert per piano número 1*; de Txaikovski; *The Wall*, de Pink Floyd, i *Step By Step*, de New Kids on the Block. **Grups o músics de capçalera.** Txarango, Queen, Madonna. **Un concert (com a públic) per recordar.** *The Wall* de Pink Floyd.

NOTES

Maria Arnal i Marcel Bagés guanyen el premi Cerverí

El duet que formen la badalonina Maria Arnal i el flixanco Marcel Bagés s'ha endut el Premi Cerverí 2021, atorgat a la millor lletra en català de l'any. La cançó premiada és "Meteorit ferit", un peça de reminiscències medievals amb un regust i un aire que recorda les lletres de Manel. El premi Cerverí el convoca anualment la Fundació Prudenci Bertrana amb la col·laboració de Catalunya Ràdio, iCat i la revista *Enderrock*, i reconeix la millor lletra de cançó editada en català durant el darrer any. Les votacions, que són obertes al públic, van començar el 19 de juliol i el guanyador

MARC SANYE

es va fer públic aquest passat dilluns en un acte a Girona. La cançó d'Arnal i Bagés va rebre un 40,3% dels vots i es va imposar a les altres finalistes escollides per periodistes musicals: "Autonomia per principiants", de Maria Jaume; "Ales al vent", de Gemma Humet; "Amor", de Ferran Palau; "Putu any", de Guineu; "L'amor fa calor", de Renaldo & Clara; "Salvem el planeta!", de Joan Colomo, i "Pep", de Da Souza. El Premi Cerverí es lliura des de 1996 en el marc dels Premis Literaris de Girona juntament amb el Prudenci Bertrana de novel·la, el Miquel de Palol de poesia, el Carles Rahola d'assaig i el Ramon Muntaner de literatura juvenil. L'any passat el Cerverí va ser per a Ginestà i entre els guardonats també hi ha Judit Neddermann (2018), Adrià Puntí (2016), Els Pets (2014), Els Amics de les Arts (2010), Manel (2011), Lluís Llach (2001) o Roger Mas (2000).

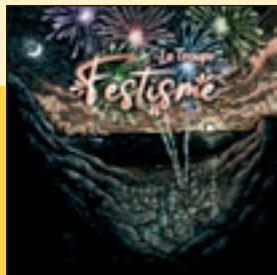
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

ROGER MAS 'Totes les flors'

Amb *Totes les flors* el cantautor de Solsona Roger Mas celebra 25 anys de trajectòria. No és, però, un disc recopilatori sinó un enfilall de 10 temes nous amb homenatges encoberts –o no– a Ia i Batiste, a "Traïdora primavera", i a Quico Pi de la Serra, que apareix a "Si us blau". També homenatja a Carme Rusalleda a la rumbeta "Amb la polla i amb l'ou", primer *single* d'un treball que Apple Music s'ha encarregat de promocionar censurant-ne el títol (que no la titola). Les cançons són desenfadades, alegres i van al gra. Un discàs que es fa curt.

LA TROUPE 'Festisme'

La Troupe és una banda formada per músics principatins i de les illes que, després de donar-se a conèixer amb tres videoclips, finalment editen el seu primer disc: *Festisme*. El títol ja descriu una mica la filosofia de la banda, una filosofia *dual* que queda de manifest en les 10 cançons que hi ha a l'àlbum on hi ha delicadesa però també bogeria. De la cúmbia al vals i de la ranxera al reggae. De la festa a l'emoció i de la introspecció a la disbauxa. Una combinació d'estils, danses i lletres ideals per ballar i desinhibir-se (amb permís de la Covid, és clar).

EL PETIT DE CAL ERIL 'N.S.C.A.L.H.'

Joan Pons, el Petit de Cal Eril, ja fa uns anys que està en estat de gràcia. I cada disc és un nou pas i un nou encert. A *N.S.C.A.L.H.* (sigles que amaguen la frase *No sabràs com acabarà la història*) torna a fer una exhibició de pop adult amb nou peces i amb un parell de novetats: per primera vegada, a part del català, també s'atreveix amb l'italià (*Non tornerai*) i el castellà (*Las cosas que creo*). La història, si més no la d'aquest disc, va començar al Mercat de Música Viva de Vic i el directe és un tro. Com acabarà? Amb el Petit no se sap mai. L'important, però, és que duri.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Homenatge a Edward de Bono, alquimista de la creativitat

Edward de Bono, filòsof i psicòleg maltès, autor d'*El pensament lateral* (1970) i *Sis barrets per pensar* (1986), ens va deixar el passat mes de juny, després d'una vida dedicada a la investigació i exploració del pensament creatiu.

De Bono va néixer a Malta l'any 1933 i va dedicar la seva vida a explorar el pensament humà i a entrenar-lo per desenvolupar estats creatius. Va ser un mag de la creativitat, entenent la màgia com aquella habilitat de fer fàcil el que sembla aparentment difícil, fent que alguna cosa resulti simple per a qualsevol ésser humà. De Bono va ser un gran mestre i millor didacta, que va compartir les seves idees i estratègies "per pensar creativament" amb milers de persones, tant des d'una perspectiva personal com professional.

La clau de De Bono és tan simple que sembla difícil de creure que pugui funcionar. En la seva obra *El pensament lateral* la seva proposta provocativa és desafiar el que ell anomena el "pensament vertical o lògic racional"

(l'aigua és transparent) i partint d'un supòsit contrari a la lògica (l'aigua és opaca) estimular el "pensament lateral", relacionat més amb la intuïció i amb les analogies simbòliques com les dels nostres somnis. Aquest simple fet de desafiar el pensament de partida fa que la nostra capacitat d'imaginar i crear comenci a desenvolupar idees de com produir aigua *opaca*. Aquesta idea tan simple és aplicable a qualsevol premissa.

Des dels anys 70 del segle passat, les seves tècniques s'han adoptat en moltes organitzacions i empreses. Les tècniques de De Bono, aplicades no només en projectes d'in-

novació empresarial, han influït en molts pensadors, artistes, escriptors i emprenedors de diferents sectors i professions.

Recordo que quan vaig començar a llegir l'obra de De Bono, a mitjans dels 90, veia les tècniques que proposava De Bono com a receptes infal·libles que a l'aplicar-les s'obtenien resultats fantàstics tant en projectes d'innovació com en les situacions del dia a dia.

Amb els anys em ve una reflexió: i si la intenció de De Bono anava molt més enllà de proposar unes tècniques per despertar la imaginació? I si el treball de De Bono era un treball més profund i coneixedor de la ment humana? Volia transmetre De Bono que les tècniques que proposa són només una forma d'acostar-se a la nostra capacitat creativa? Són les seves estratègies una manera de transmetre la seva pròpia visió de l'ésser humà, un ésser capaç de realitzar transformacions sols amb el seu pensament?

Per De Bono tots els éssers humans tenim la clau (les possibilitats i capacitats) d'accedir o connectar amb els nostres estats creatius i desenvolupar-los, de manera que ens podem *enfrontar* a les situacions complexes que ens ofereix la vida des de la tranquil·litat i la confiança que som capaços de respondre amb recursos propis.

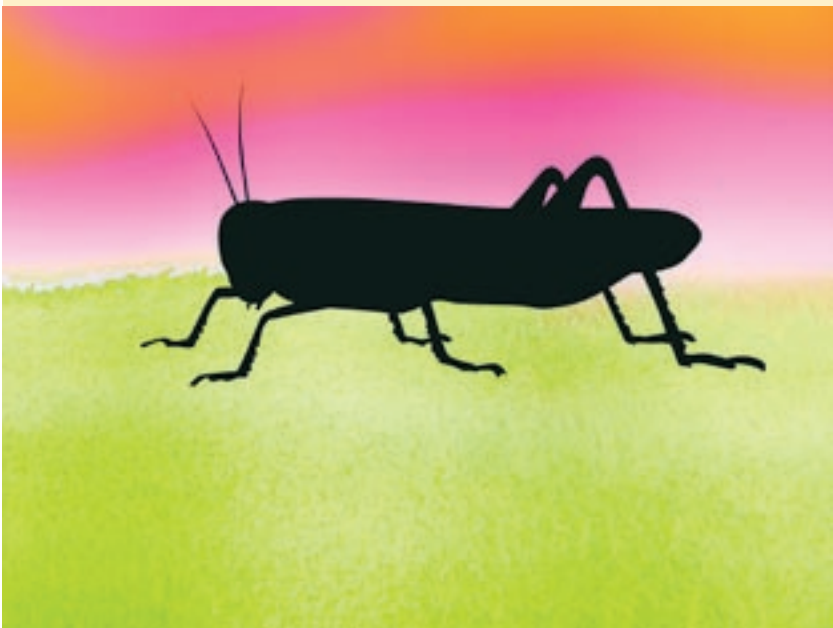
El llegat de De Bono ens transmet que ser creatiu és quelcom intrínsec en l'ésser humà.

Per tot això Edward de Bono pot ser considerat com un mag o un alquimista en el procés de desenvolupament d'estats creatius.

M'agradaria proposar a continuació un exercici de creativitat basat en les tècniques de De Bono.

Porta a la teva ment un tema o idea que et preocupi, escriu el que et preocupa amb la mà esquerra. Ara, repta aquesta preocupació i formula la frase contrària i escriu-la amb la mà dreta.

Inspira't en la imatge de l'article i deixa que et vinguin idees de com pots començar a fer els primers passos per aconseguir això que és important per a tu. Deixa que vagin venint idees sense forçar-les... potser et pots arribar a sorprendre de la teva creativitat.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 24-09-2021 al 30-09-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El Sol i Mart a Casa VII porten un moment intens amb la parella. Possibles col·laboradors en l'àmbit laboral, però hauràs de ser més assertiu per defensar la teva feina.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Potser vols posar una mica de distància en la teva relació, però l'altra persona cerca més proximitat i compromís. Penses en un canvi d'imatge perquè vols sentir-te més jove.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri retrògrad per Casa V pot portar amors del passat i podries rebre un missatge o petició d'amistat d'alguna d'aquestes persones. Vols recuperar una activitat lúdica.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Podries tornar a un lloc on ja has viscut i recuperar el contacte amb vells amics. Converses pendents amb un membre de la família, que poden ajudar molt aquesta persona.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Mart a Casa III pot induir al pensament ràpid i ajudar-te en el teu dia a dia, però cal ser prudent perquè podries precipitar-te. Cerques una amistat del passat per la xarxa.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Podries fer un pas enrere en un assumpte que ja gairebé tenies coll avall. Si has conegut algú del teu interès darrerament, no vols precipitar-te i li demanes paciència.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i comences un nou període. Tot i que tens projectes i aspiracions per a l'any vinent, per ara prefereixes assegurar-te. No tens pressa.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

El Sol transita la teva casa XII i tu restes prudent i a l'espera. Et mantens en silenci per no vessar-la. Possible relació que ocultes als altres perquè no ho veus clar.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Una persona amiga retorna del passat i us poseu al dia. Podries trobar parella en algun tipus d'activitat grupal. A la feina pots sentir millor disposició en els companys.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Noves oportunitats al sector laboral que poden resultar-te interessants. No et fïis de qualsevol, sembla que algú desitja allò que tu tens. Tensió sexual amb una amistat.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Diversos trànsits inclinen a un moment de certa alliberació. Ja no vols portar algunes cadenes, sobretot les que tenen a veure amb la família i obligacions econòmiques.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

En l'economia pots veure't en la mateixa situació que en el passat i possiblement per manca de previsió. En un assumpte sentimental cal ser realista i posar alguns límits.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

SALARI MÍNIM I APRIORISMES

Els modestos 15 euros d'increment del salari mínim interprofessional (SMI) ha reviscolat els debats encesos sobre la conveniència no només del mateix augment, sinó de l'existència d'un llinar salarial mínim. Afloren els vells apriorismes, sovint més ideològics que tècnics, sobre la conveniència d'incrementar el sou mínim i els seus efectes sobre l'empresariat, aquesta vegada agreujats per l'efecte que, sens dubte, la pandèmia ha tingut sobre els comptes d'explotació i les dificultats per anar recuperant la normalitat.

Finalment, amb uns estira-i-arroña més prolongats en el temps del que hauria estat desitjable, el govern espanyol –al qual pertoca fixar aquest salari– executarà la proposta d'incrementar de 950 a 965 euros la paga mínima per a aquells treballadors que no tenen millors condicions pactades en els convenis col·lectius. No pas a tots els treballadors, sinó aproximadament a un milió i mig dels més de 19 milions que actualment figuren com a cotitzants a la Seguretat Social.

Les anàlisis més pessimistes sobre la pujada del salari mínim acordada sense el concurs de la representació empresarial suposa tancar la porta d'accés al mercat laboral a les capes més desfavorides. Els 965 euros suposen, un cop sumades les càrregues socials que assumeixen les empreses quan paguen el salari als seus treballadors, uns 17.000 euros l'any. De manera que un empresari que vulgui contractar haurà d'esperar que aquell treballador generi, almenys, aquests 17.000 euros, de manera que –segons aquesta perspectiva– aquell empresari s'ho pensarà dos cops (o 17.000, si fa un pensament per euro) abans de fer aquella contractació. És així com surten anàlisis com els del Banc d'Espanya –el governador del qual, Pablo Hernández de Cos, ha actuat com a profeta de la catàstrofe cada vegada que s'ha parlat d'incrementar l'SMI– que avaluava que l'increment del 22% aplicat el 2019 es va traduir en una pèrdua de 180.000 llocs de treball.

Es van perdre 180.000 llocs de treball el 2019? Doncs, segons les dades d'afiliació a la Seguretat Social, no. A final de 2018 hi havia poc més de 19 milions de cotitzants, i a final de 2019, n'hi havia

uns 300.000 més. El Banc d'Espanya fa una suposició que, amb el salari mínim congelat, encara hi hauria hagut 180.000 afiliats més. Però és això, una suposició. També és una suposició la que fa l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (AIREF), que situa l'impacte en una forquilla que va dels 19.000 als 33.000 llocs de treball. Lluny, molt lluny, del que projecta el Banc d'Espanya.

Com que tot són suposicions, és bo girar la vista a altres experiències de salaris mínims interprofessionals, perquè l'Estat espanyol no és una illa i hi ha altres països –la majoria, de fet– que tenen salaris mínims, en molts casos més alts que l'espanyol. I en aquests països es parla menys de quants llocs de treball es perden si apugen el sou mínim. No els cal, perquè tenen taxes d'atur molt inferiors a les espanyoles. Alemanya, 1.585 euros de salari mínim, amb una taxa d'atur del 3,6%; Gran Bretanya, salari mínim de 1.583 euros i taxa d'atur del 4,6%; França, 1.555 i 7,9%. L'equivalència entre un salari mínim elevat i una taxa d'atur elevada és més que qüestionable.

Vistes aquestes dades és pertinent convidar l'empresariat a plantejar-se si el motiu que els posa en dificultats la continuïtat de l'empresa és el salari (mínim o no). Si els empresaris alemanys paguen més als seus treballadors i, en canvi, creen ocupació deu ser que la competitivitat de l'empresa els deu venir per altres factors que no siguin haver destinat menys recursos als salaris. I la resposta amb més consens entre els experts és que aquesta competitivitat arriba per la via de la innovació. Innovació per reduir els costos de producció o per fer millors productes. En definitiva, propiciar que cada lloc de treball generi més valor afegit perquè és així com s'aconseguirà fer més rendible el sou que es paga a l'empleat.

En aquest àmbit, no hi ha gaires bones notícies a l'Estat. Recentment apareixien unes dades de l'oficina d'estadística europea Eurostat que mostraven que Espanya és el tercer estat membre de la Unió on més va retallar l'aportació pública a l'R+D en els últims deu anys. L'aportació privada tampoc està per a grans celebraci-

ons, perquè les empreses sumen inversions equivalents al 57% de la pública. Res a veure amb el 67% d'Alemanya, el 71% dels Estats Units o el 78% de Corea.

De tot plegat, es podria concloure que l'empresariat de l'Estat té poca predisposició a incrementar salaris i poca predisposició a invertir per incrementar la productivitat. Aquesta és una tendència que seria convenient que es revertís. Més productivitat implicaria que es pot aconseguir més marge per obtenir més beneficis i pagar millor als treballadors. Aquest últim aspecte és especialment rellevant, perquè uns salaris millors contribueixen a fer una societat més igualitària –més justa– en la qual els ciutadans tenen més possibilitats de desenvolupar projectes vitals –sobretot en el cas dels joves, impossibilitats d'accedir amb el seu salari a un habitatge digne–. I, també, d'afrontar despeses en benefici de l'economia. És un enfocament diferent del del Banc d'Espanya, és cert. Com també és cert que l'organisme regulador apareix més en els debats sobre el benestar empresarial quan es parla de l'impacte dels salaris que no pas quan el debat és sobre l'increment de costos energètics o, aspecte que sí que és el seu negociat, d'una concentració bancària que s'està traduint en menys serveis i més comissions als seus clients –particulars i empreses.

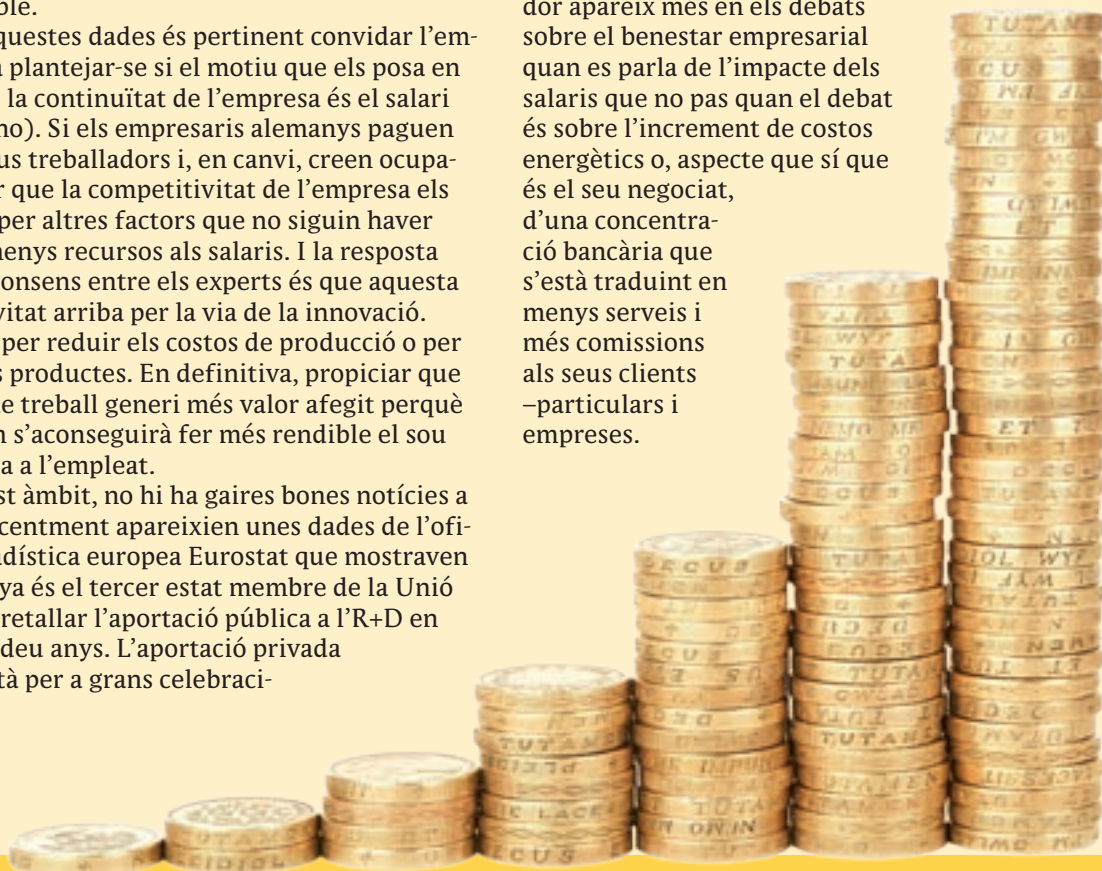
INDICADORS

Menys venda als 'súpers'

L'índex de vendes a les grans superfícies de Catalunya a ha disminuït el 0,5% el juliol del 2021 respecte al mateix mes de l'any anterior. Per grups de productes, la disminució interanual de les vendes es concentra en les de productes no alimentaris (-2,5%), mentre que augmenten les de productes d'alimentació (1,7%). En l'acumulat dels set primers mesos, la variació anual és d'un 1% negatiu.

Fort augment exportador

Les exportacions catalanes han estat de 7.012,6 milions d'euros el juliol, el 14,8% més que en el mateix període de l'any passat, segons les dades publicades aquest dilluns pel Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. En els primers set mesos de l'any, les vendes a l'estranger arriben a 46.697,4 milions d'euros, un 26% més que el 2020. Catalunya concentra el 26,4% de les exportacions de l'Estat.

CINEMES

ADIÓS IDIOTAS

França 2021. Dir. Albert Dupontel. Amb Virginie Efira, Albert Dupontel i Nicolas Marié. Comèdia dramàtica. Quan Suze Trappet s’assabenta amb 43 anys que està greument malalta, decideix anar a la recerca del fill que es va veure obligada a abandonar quan ella tenia 15 anys. La seva cerca administrativa li farà conèixer JB, un cinquantí en plena depressió, i el senyor Blin, un arxiver cec amb un entusiasme impressionant. Tots tres s'embranquen en una cerca tan espectacular com improbable.

CRY MACHO

EUA 2021. Dir. Clint Eastwood. Amb Clint Eastwood, Eduardo Minett i Natalia Traven. Drama. Texas, 1978. Una exestrella de marrada i criador de cavalls retirat accepta un encàrrec d’un antic cap: portar al seu fill petit des de Mèxic de tornada a casa per a allunyar-lo de la seva mare alcohòlica. En el viatge, tots dos s'embarcaran en una inesperada aventura.

DESCARRILADOS

Espanya 2021. Dir. Fernando García-Ruiz. Amb Julián López, Arturo Valls

i Ernesto Sevilla. Comèdia. L’any 2000, Pepo, Roge, Costa i Juan Luis, quatre amics de vint-i-tants anys, van emprendre el viatge somiat: l’Interrail. Però en la seva primera parada a París, l’aventura, i de passada la seva amistat, va acabar de manera abrupta.

DUNE

EUA 2021. Dir. Denis Villeneuve. Amb Oscar Isaac, Timothée Chalamet i Rebecca Ferguson. Ciència-ficció. Arrakis, el planeta del desert, feu de la família Harkonnen des de fa generacions, queda en mans de la Casa dels Atreides després que l'emperador cedeixi a la casa l’explotació de les reserves d’espècia, una de les matèries primeres més valuoses de la galàxia i també una droga capaç d’amplificar la consciència i estendre la vida. El duc Leto, la dama Jessica i el seu fill Paul Atreides arriben a Dune amb l’esperança de recuperar el renom de la seva casa, però aviat es veuran embolicats en una trama de traïcions i enganys que els portaran a qüestionar la seva confiança entre els seus propers i a valorar els vilatans de Dune, els Fremen, una estirp d’habitants del desert amb una estreta relació amb l’espècia.

EL CLUB DEL PARO

Espanya 2021. Dir. David Marqués. Amb Carlos Areces, Fernando Tejero, Adrià Collado i Eric

Francés. Comèdia. Cada matí, sigui el dia que sigui, Fernando, el Negre, Jesús i Benavente es reuneixen en un bar a prendre unes canyes i arreglar el món a la seva manera: criticant i malparlant contra tot i contra tots. Tenen alguna cosa en comú, estan a l’atur, bé... tots, menys un.

LA PATRULLA CANINA

EUA 2021. Dir. Cal Brunker. Animació. Els personatges de la mítica sèrie, liderats per Ryder, s’enfrontaran a diverses aventures i a Humdinger, el seu gran rival. Aquest malvat personatge, amant dels gats, estableix una llei que prohibeix els gossos.

MAIXABEL

Espanya 2021. Dir. Icíar Bollaín. Amb Blanca Portillo i Luis Tosar. Drama. Maixabel Lassa perd l’any 2000 el seu marit, Juan María Jaúregui, assassinat per ETA. Onze anys més tard, rep una petició insòlita: un dels assassins ha demanat entrevistar-se amb ella a la presó de Nanclares de l’Oca a Àlaba, en la qual compleix condemna després d’haver trencat els seus llaços amb la banda terrorista. Malgrat els dubtes i de l’immens dolor,

Maixabel Lassa accedeix a trobar-se cara a cara amb les persones que van acabar a sang freda amb la vida de qui havia estat el seu company des dels 16 anys.

MALIGNO

EUA 2021. Dir. James Wan. Amb George Young, Annabelle Wallis i Jake Abel. Terror. Madison està paraltitzada per visions d’assassinats i el seu turment empitjora quan descobreix que aquests somnis són realitat.

NINJA A CUADROS 2. MISIÓN TAILANDIA

Dinamarca 2021. Dir. Thorbjørn Christoffersen i Anders Matthesen. Animació. Mentre Eppermint aconsegueix evadir una sentència de presó a Tailàndia, Taiko i Alex s’uneixen novament, juntament amb tota la seva família, per detenir Eppermint a Tailàndia. L’amistat d’Alex i Taiko es veurà sotmesa a una intensa pressió, mentre es veuen embolicats en una perillosa missió.

NO RESPIRES 2

EUA 2021. Dir. Rodo Sayagues. Amb Stephen Lang i Bobby Schofield.

Thriller. En aquesta seqüela del film de terror *No respiris*, l’exmilitar cec que va causar estralls en el primer lliurament tornarà a veure’s embolicat en problemes. En aquella ocasió l’home va aconseguir eliminar manera violenta alguns dels joves que tracten d’entrar a robar a la seva llar. Ara, sembla que un grup d’amics ha entrat a la seva casa, però amb intencions ben diferents: intentaran venjar-se pels seus malaguanyats col·legues, en l’assalt temps enrere.

RESPECT

EUA 2021. Dir. Liesl Tommy. Amb Jennifer Hudson i Leroy McClain. Drama. Biopic de la llegendària cantant Aretha Franklin que segueix la seva carrera des de la infància fins a la seva fama internacional.

SHANG CHI Y LA LEYENDA DE LOS DIEZ ANILLOS

EUA 2021. Dir. Destin Cretton. Amb Simu Liu, Tony Leung Chiu-Wai i Tim Roth. Acció. Adaptació cinematogràfica de l’heroi creat per Steve Englehart i Jim Starlin l’any 1973. Un personatge mític xinès, meitat americà, amb un peculiar estil de combat que mesclava kung-fu i armes de foc.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Una villa en la Toscana	22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	La dona il·legal	-	-	19.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Cosí fan tutre (òpera)	-	19.00 (VOSE)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Shang-Chi y la leyenda de (...)	-	21.30	17.15	
	Chavalas	-	-	20.00	21.30
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	Annette (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge		De dilluns a dijous
Sucre	Cry macho	18.00, 20.00 i 22.15	16.00, 18.00, 20.00 i 22.15		19.45 i 21.45
	Cry macho (VOSE)	-	-		22.00
	No respires 2	20.30 i 22.25	15.35, 17.30, 20.30 i 22.25		19.35 i 21.55
	Maixabel	18.00, 20.10 i 22.20	16.20, 18.00, 20.10 i 22.20		19.35 i 21.45

Dune	17.40, 18.40 i 21.30	11.20, 15.50, 17.40, 18.40 i 21.30	17.05, 19.05 i 21.40
Dune (3D)	21.50	11.40 (dg.) i 21.50	-
El club del paro	20.50 i 22.25	20.50 i 22.25	20.25
After. Almas perdidas	20.20	15.45 i 18.10	17.10 i 20.00
Shang-Chi y la leyenda de (...)	19.25 i 22.15	11.35 (dg.), 19.25 i 22.15	17.20, 19.05 i 22.00
Maligno	22.30	15.55 i 22.30	21.35
La Patrulla Canina: la película	18.10	11.30 (ds.), 11.55 (dg.), 14.10 (ds.), 16.00 i 18.10	17.05 i 18.45
D'Artacan i els tres gosqueters	-	11.40 (dg.) i 14.10 (dg.)	17.50
Escuadrón suicida	19.50	19.50	21.30
Jungle Cruise	18.30	11.30 (dg.), 13.15 (ds.) i 18.30	17.40
El bebé jefazo: negocios de familia	18.15	11.45 (dg.) i 20.05	17.30
A todo tren: destino Asturias	17.40	11.50 (dg.) i 16.25	17.20 i 19.55

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Nora	20.00	20.00	19.00	-
	Siempre contigo	-	-	-	20.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	E.T. El extraterrestre	-	16.00	11.30	-
	Dune	17.00 i 21.30	18.30 i 21.30 (VOSE)	17.15 i 21.45	18.45 i 21.30
	Chavalas	19.45	-	20.00	17.00
	Bon dia, Món!	-	-	16.00	-

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Edison	Adiós, idiotas	19.00 (VOSC)	18.00	19.15 (VOSC)	-	-
	Chavalas	21.30	20.30	17.00	-	-
	Bon dia, Món!	-	-	12.00	-	-
	REPASSAR DIMARTS I DIJOUS					

GRANOLLERS		De divendres a diumenge	De dilluns a dijous
Ocine	Shang-Chi y la leyenda de los (...)	16.15 l 18.45 / 21.30 / 17.45 i 20.10	21.30 / 18.45 / 17.45 i 20.10
	Dune	21.15 / 17.45 i 20.45 / 20.00	20.00 / 17.45 i 20.45 / 21.15
	No respire 2 (Atmos)	16.30 / 22.15	16.30 / 22.15
	Dune (Atmos)	18.30 i 21.45 / 16.15 i 19.15	18.30 i 21.45 / 16.15 i 19.15 (dj. VOSE)
	Respect	16.00 / 22.00	16.00 / 22.00
	No respire 2	18.45 i 20.40	18.45 i 20.40
	Tiempo	22.30	22.30
	Cry macho	16.00, 18.00 i 20.00 / 22.15	16.00, 18.00 i 20.00 / 22.15
	Descarrilados	16.00	16.00
	Maligno	18.00 i 22.30	18.00 i 22.30
	Jungle Cruise	20.10	20.10
	Maixabel	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30
	La Patrulla Canina: la pel·lícula	16.15 i 18.00	16.15 i 18.00
	Espace room: mueres por salir	19.45	19.45
	Adiós, idiotas	16.00	16.00
	Los olchis	16.15	16.15
	El bebé jefazo: negocios de familia	18.00	18.00
	D'Artacan y los tres Mosqueperros	16.00	16.00
	Candyman	22.30	22.30
	Ninja a cuadors 2. Misión Tailandia	16.15	16.15
	Free guy	18.00	18.00
	A todo tren: destino Asturias	20.15	17.00 / 20.15
	Garcia y Garcia	22.00	22.00
	El club del paro	16.00	16.00
	After. Almas perdidas	17.45	17.45
	Escuadrón suicida	19.45	19.45

SANT CELONI		Divendres	Dissabte i diumenge
Ocine	Dune	17.45, 19.15, 20.45 i 21.45	16.15, 17.45, 19.15, 20.45 i 21.45
	Free guy	22.15	22.15
	Maixabel	18.10, 20.20 i 22.30	18.10, 20.20 i 22.30
	No respire 2	18.10, 20.30 i 22.30	16.15, 18.30, 20.30 i 22.30
	Shang-Chi y la leyenda de (...)	18.45	16.00 i 18.45
	El bebé jefazo: negocios de familia	-	16.30
	La Patrulla Canina: la película	-	16.00

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORITZONTALS: 1. Irreverència i impertinència que sorgeix a mesura que augmenta la insolvència. Cap de brot / 2. Kant hi veia el contrari del fenomen: el nou home anglo-català. És com una girafa però amb braçalet / 3. Poca cosa. I aquest és com una pera però tocant a l'Ebre. En plena sega / 4. Empaità el sisè quan recula. No m'agrada que migri, quan és tan reduïda / 5. Hom es pregunta si és prou fina, una roba de llana tan adornada. Norma que obliga a suprimir vocals / 6. Santíssim prefix. Animada com la vida del xarop / 7. Preparat per a rebre els llogaters. Punt tan bàsic per a la informàtica com pels equinoderms / 8. No sé si és parit a París o a Madrid, aquest ocell. Quan ella ens deixa és perquè té el cor així / 9. Centre de la vila. Penetrar com es penetrava abans, quan ella ens pertanyia. Bola de drac / 10. Correcció: aquesta llei és de mena. Sistema d'un sol element (que podria ser una ruïna) / 11. Cap de turc. Que no té articulacions visibles, com l'anàtid d'en Sartre. Uni de Barna / 12. Resin per l'ànima del torinès. Un llum d'oli per a la Bressola / 13. Que creixin en camps de sega no vol dir que no siguin vegetals. Com a rol és ben estrany.

VERTICALS: 1. Cintes rebregades que no dissimulen el pecat familiar. Penós, com el rei Lluís / 2. Anima de panoli. Aigües que desperten passions perquè adormen pressions. Remor ben viva / 3. El seu elevat estat no podria ser sense un subordinat. El mes de l'autoimposició / 4. Silenciada per poder complir amb l'escomesa. Sembla una altra cosa però el que té són dues ales / 5. Arrel ascendent. Com a part inferior de la faldilla queda molt fardona, no? Au, te / 6. La millor amiga qualsevol dia s'hi pot tornar. Vímet importat de la mar dels sargassos / 7. De cul al tobogan. Inflamació gàstrica molt freqüent entre els xinesos. Atura'l, que no vocalitzi / 8. Tan penjat com sembla i mira, ja s'ha ficat sota el llençol. És tan paranoic que no vol saber res de la neu / 9. Humor entre licors. Amigdalitis en versió per a tots els públics / 10. Assoles. Rodaran sense control fins al paradís pirinenc. Ossoles / 11. Agressió al bestiar que podria acabar en ceguesa. Un rínxol de la clepsa d'en Josep, el convergent / 12. Troba que el polígam peca d'ambiciós. Clavar sense necessitat de martell.

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

	5		4					
4		7		5	3	8		6
	3		8		6			
7			6	9	8	2		3
6		3	7		5	4		
		9				5	4	8
5		2		4	7			
	6	4				7		

Dificultat: molt difícil

		4				7		
			7	3			9	
				8			5	
9	5		2			6	4	
	3		9			2		
4			6		5			
6								
		8					7	
3				2	1			

SOLUCIONS

3	6	4	5	8	1	7	9	2
5	8	2	6	4	7	3	9	1
1	7	9	3	6	2	5	4	8
9	4	8	5	7	1	6	3	2
6	1	5	2	3	4	8	7	9
7	4	5	6	9	8	2	1	3
2	3	1	8	7	6	9	5	4
4	9	7	1	5	3	8	2	6
8	5	6	4	2	9	1	3	7

Dificultat: fàcil

9	6	5	1	2	8	7	4	3
1	5	3	9	6	4	8	2	5
7	3	7	8	2	4	9	1	6
4	6	9	5	1	6	2	8	4
5	2	1	4	8	6	3	9	7
8	4	6	3	7	2	1	5	9
6	7	3	1	2	7	4	8	5
2	7	3	1	8	6	9	4	5
8	9	2	3	4	1	6	5	7

Dificultat: molt difícil

R	O		S	L	S	E	G	S
O	L							
A								
B								
I								
Z								
A								
T								
E								
D								
I								
N								
A								
T								
A								
D								
A								
M								
N								
R								
A								
D								
A								
P								
I								
A								

Dificultat: molt difícil